

ผลการเรียนรู้

เข้าใจจำนวนเชิงซ้อนและใช้สมบัติของจำนวนเชิงซ้อนในการแก้ปัญหา

สาระสำคัญ

บทนิยาม 1

จำนวนเชิงซ้อน (Complex number) คือ คู่อันดับ (a, b) เมื่อ a และ b เป็นจำนวนจริง และกำหนดการเท่ากัน การบวก และการคูณของจำนวนเชิงซ้อน ดังนี้

สำหรับจำนวนเชิงซ้อน (a, b) และ (c, d)

1. การเท่ากัน

$$(a, b) = (c, d) \text{ ก็ต่อเมื่อ } a = c \text{ และ } b = d$$

2. การบวก

$$(a, b) + (c, d) = (a + c, b + d)$$

3. การคูณ

$$(a, b) \cdot (c, d) = (ac - bd, ad + bc)$$

บทนิยาม 2

สำหรับจำนวนเชิงซ้อน $z = (a, b)$ หรือ $z = a + bi$ เมื่อ a และ b เป็นจำนวนจริง

เรียก a ว่า ส่วนจริง (real part) ของ z และเขียนแทนด้วย $\text{Re}(z)$

เรียก b ว่า ส่วนจินตภาพ (imaginary part) ของ z และเขียนแทนด้วย $\text{Im}(z)$

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อนได้

สาระการเรียนรู้

การกำหนดสัญลักษณ์ของจำนวนเชิงซ้อนในรูป $a + bi$ เมื่อ a และ b เป็นจำนวนจริง ทำให้การคำนวณเกี่ยวกับจำนวนเชิงซ้อนสามารถทำได้ง่าย โดยใช้สมบัติต่างๆ เกี่ยวกับการบวกและการคูณเช่นเดียวกับสมบัติการบวกและการคูณของจำนวนจริง โดยที่ $i^2 = -1$ เช่น

$$\begin{aligned} (a + bi) + (c + di) &= (a + c) + (bi + di) \\ &= (a + c) + (b + d)i \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (a + bi)(c + di) &= a(c + di) + bi(c + di) \\
 &= ac + adi + bci + bdi^2 \\
 &= (ac - bd) + (ad + bc)i
 \end{aligned}$$

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูทบทวนความรู้เรื่องการบวก ลบ คูณ และหารจำนวนเชิงซ้อน โดยตั้งคำถามนักเรียน ดังนี้

- การบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนเชิงซ้อน มีนิยามว่าอย่างไรและมีวิธีหาอย่างไร
- ให้นักเรียนยกตัวอย่างการบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนเชิงซ้อน
- นักเรียนและครูสรุปนิยาม การบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนเชิงซ้อน

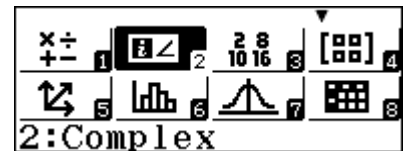
ซึ่งจะได้ว่า

$$\begin{aligned}
 (a + bi) + (c + di) &= (a + c) + (b + d)i \\
 (a + bi) - (c + di) &= (a - c) + (b - d)i \\
 (a + bi)(c + di) &= (ac - bd) + (ad + bc)i
 \end{aligned}$$

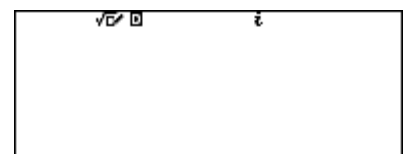
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องสมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อน

3. เตรียมการให้ความรู้ในการใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz เพื่อเรียนรู้เรื่องสมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อน โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่ม โดยทุกคนเตรียมเครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz เพื่อใช้ในการบวก การคูณจำนวนเชิงซ้อน และหาค่าอื่นๆ ในจำนวนเชิงซ้อน โดยครูแนะนำวิธีการใช้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 กดปุ่ม **MENU**

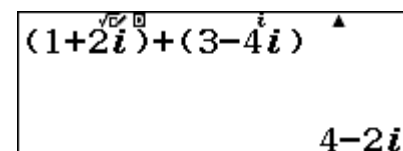

3.2 กดปุ่ม **2** เพื่อเลือกเมนู Complex

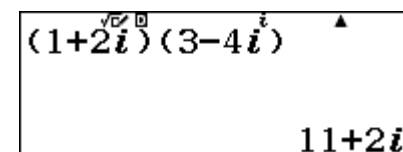
3.3 หาผลบวกของจำนวนเชิงซ้อน $(1 + 2i) + (3 - 4i)$

โดยกดปุ่ม **(1 + 2 ENG) + (3 - 4 ENG) =**

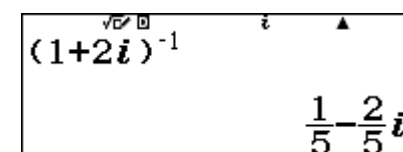
3.4 หาผลคูณของจำนวนเชิงซ้อน $(1 + 2i)(3 - 4i)$

โดยกดปุ่ม **(1 + 2 ENG) (3 - 4 ENG) =**

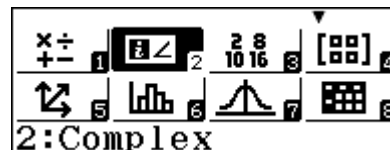
3.5 หาตัวผกผันการคูณของจำนวนเชิงซ้อน $(1 + 2i)$

โดยกดปุ่ม **(1 + 2 ENG) x⁻¹ =**

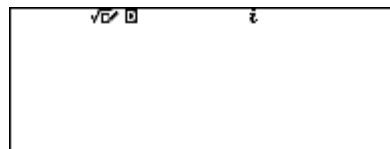

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz เพื่อใช้ในการบวก การคูณจำนวนเชิงซ้อน และหาค่าอื่นๆ ในจำนวนเชิงซ้อน โดยการใช้การแทนค่าด้วยตัวแปร โดยครูแนะนำวิธีการใช้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.1 กดปุ่ม **MENU**

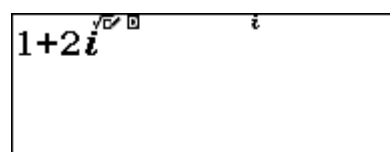

4.2 กดปุ่ม **2**

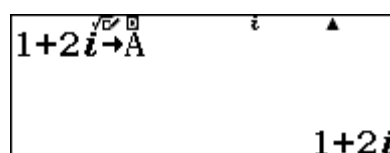
4.3 ป้อนจำนวนเชิงซ้อน $1 + 2i$

โดยกดปุ่ม **1** **+** **2** **ENG**

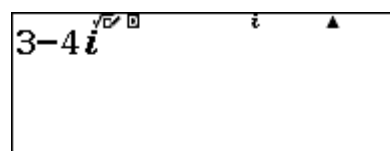
4.4 แทนค่าจำนวนเชิงซ้อน $A = 1 + 2i$

โดยกดปุ่ม **STO** **(←)**

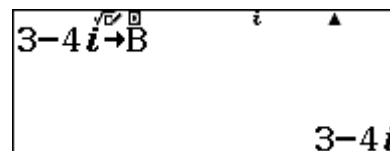
4.5 ป้อนจำนวนเชิงซ้อน $3 - 4i$

โดยกดปุ่ม **3** **-** **4** **ENG**

4.6 แทนค่าจำนวนเชิงซ้อน $B = 3 - 4i$

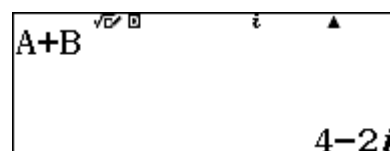
โดยกดปุ่ม **STO** **☺**

4.7 นำค่าจำนวนเชิงซ้อน $A = 1 + 2i$ มาบวกกับ

จำนวนเชิงซ้อน $B = 3 - 4i$ โดยกดปุ่ม

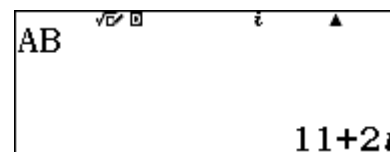
ALPHA **(←)** **+** **ALPHA** **☺** **=**

4.8 นำค่าจำนวนเชิงซ้อน $A = 1 + 2i$ มาคูณกับ

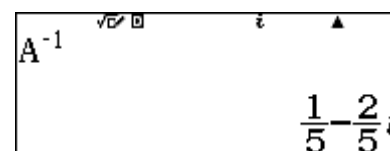
จำนวนเชิงซ้อน $B = 3 - 4i$ โดยกดปุ่ม

ALPHA **(←)** **ALPHA** **☺** **=**

4.9 หาตัวผกผันการคูณของจำนวนเชิงซ้อน $A = 1 + 2i$

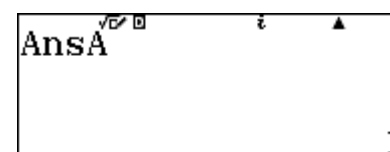
โดยกดปุ่ม **ALPHA** **(←)** **x⁻¹** **=**

4.10 หาผลคูณของ $A^{-1}A$ โดยใช้คำตอบจากข้อที่แล้ว

กดปุ่ม **Ans** **ALPHA** **(←)** **=**

(ปุ่ม **Ans** จะเรียกค่าคำตอบ ที่หาเป็นลำดับสุดท้ายเสมอ)

4.11 ป้อนจำนวนเชิงซ้อน $5 + 5i$ และแทนด้วยค่า $C = 5 + 5i$

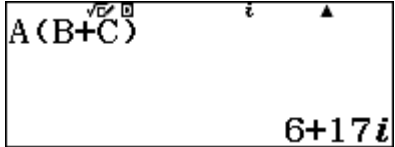
โดยกดปุ่ม **5** **+** **5** **ENG** **STO** **α^1**

5+5i→C
5+5i

4.12 หาค่า $A(B + C)$

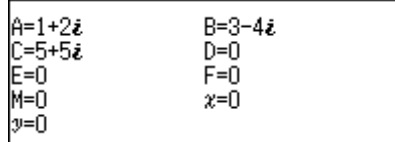
โดยกดปุ่ม **ALPHA** **(→)** **(←)** **ALPHA** **□□□**
+ **ALPHA** **α^1** **)** **=**

A(B+C)
6+17i

4.13 ดูค่าที่เก็บไว้ในตัวแปรทั้งหมด

โดยกดปุ่ม **SHIFT** **STO**

A=1+2i	B=3-4i
C=5+5i	D=0
E=0	F=0
M=0	x=0
y=0	

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บค่าตัวแปร D, E, F, M, x และ y ด้วยจำนวนเชิงซ้อนอะไรก็ได้ แล้วตรวจสอบค่าตัวแปรทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาค่า $D+E$, $E+F$, $F+M$, $x+y$ แล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่าค่าที่ได้เป็นจำนวนเชิงซ้อนหรือไม่ (เป็นจำนวนเชิงซ้อนเสมอ) แล้วให้นักเรียนลองหาค่าจำนวนเชิงซ้อนสองจำนวนที่ผลบวกไม่เป็นจำนวนเชิงซ้อนได้หรือไม่ (ไม่มี)

7. ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำและร่วมกันอภิปราย (ขั้นสำรวจ)

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอใบกิจกรรมที่ได้รับและอภิปรายผลเพื่อนำไปสู่การตรวจสอบสมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อน (ขั้นหาความสัมพันธ์)

9. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าสมบัตินี้เราเรียกว่าสมบัติอะไรในจำนวนเชิงซ้อน (สมบัติปิดการบวกของจำนวนเชิงซ้อน)

10. ครูให้นักเรียนหาค่า DXE , EXF , FXM , xy แล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่าค่าที่ได้เป็นจำนวนเชิงซ้อนหรือไม่ (เป็นจำนวนเชิงซ้อนเสมอ) แล้วให้นักเรียนลองหาค่าจำนวนเชิงซ้อนสองจำนวนที่ผลคูณไม่เป็นจำนวนเชิงซ้อนได้หรือไม่ (ไม่มี)

11. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าสมบัตินี้เราเรียกว่าสมบัติอะไรในจำนวนเชิงซ้อน (สมบัติปิดการคูณของจำนวนเชิงซ้อน)

12. ครูให้นักเรียนหาค่า $D+0$, $E+0$, $F+0$, $M+0$, $x+0$ และ $y+0$ แล้วให้นักเรียนอภิปรายถึงผลลัพธ์ที่ได้เป็นอย่างไร (ได้เท่ากับค่าเดิมเสมอ)

13. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าสมบัตินี้เราเรียกว่าสมบัติอะไรในจำนวนเชิงซ้อน (สมบัติการมีเอกลักษณ์การบวกของจำนวนเชิงซ้อน) และจำนวนเชิงซ้อนใดที่เป็นเอกลักษณ์การบวก (ซึ่งจะได้ว่า 0 เป็นเอกลักษณ์การบวก)

14. ครูให้นักเรียนหาค่า $DX1$, $EX1$, $FX1$, $MX1$, $x \times 1$ และ $y \times 1$ แล้วให้นักเรียนอภิปรายถึงผลลัพธ์ที่ได้เป็นอย่างไร (ได้เท่ากับค่าเดิมเสมอ)

15. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าสมบัตินี้เราเรียกว่าสมบัติอะไรในจำนวนเชิงซ้อน (สมบัติการมีเอกลักษณ์การคูณของจำนวนเชิงซ้อน) และจำนวนเชิงซ้อนใดที่เป็นเอกลักษณ์การคูณ (ซึ่งจะได้ว่า 1 เป็นเอกลักษณ์การคูณ)

16. ครูให้นักเรียนหาค่า $(-D)+D$, $(-E)+E$, $(-F)+F$, $(-M)+M$, $(-x)+x$ และ $(-y)+y$ แล้วให้นักเรียนอภิปรายถึงผลลัพธ์ที่ได้เป็นอย่างไร (ได้เท่ากับ 0 ซึ่งเป็นเอกลักษณ์การบวกเสมอ)

17. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าสมบัตินี้เราเรียกว่าสมบัติอะไรในจำนวนเชิงซ้อน (สมบัติการมีตัวผกผันการบวกของจำนวนเชิงซ้อน) และจำนวนเชิงซ้อนใดที่เป็นตัวผกผันการบวกของ Z (ซึ่งจะได้ว่า $-Z$ เป็นตัวผกผันการบวกของ Z เสมอ) และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดลองหาจำนวนเชิงซ้อนที่ไม่มีตัวผกผันการบวกว่ามีหรือไม่ (ไม่มี เพราะสามารถหาตัวผกผันการบวกได้ทุกจำนวน)

18. ครูให้นักเรียนหาค่า $(D^{-1})D$, $(E^{-1})E$, $(F^{-1})F$, $(M^{-1})M$, $(x^{-1})x$ และ $(y^{-1})y$ แล้วให้นักเรียนอภิปรายถึงผลลัพธ์ที่ได้เป็นอย่างไร (ได้เท่ากับ 1 ซึ่งเป็นเอกลักษณ์การคูณเสมอ)

19. ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าสมบัตินี้เราเรียกว่าสมบัติอะไรในจำนวนเชิงซ้อน (สมบัติการมีตัวผกผันการคูณของจำนวนเชิงซ้อน) และจำนวนเชิงซ้อนใดที่เป็นตัวผกผันการคูณของ Z (ซึ่งจะได้ว่า Z^{-1} เป็นตัวผกผันการบวกของ Z เสมอ) และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดลองหาจำนวนเชิงซ้อนที่ไม่มีตัวผกผันการคูณว่ามีหรือไม่ (มี คือ 0 ดังนั้นจึงมีข้อยกเว้นสำหรับ 0)

20. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปสมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อนที่ได้จากการสำรวจ (ขั้นสรุปความสัมพันธ์) จะได้ว่า

ถ้าให้ Z, Z_1, Z_2 เป็นจำนวนเชิงซ้อน

สมบัติ	การบวก	การคูณ
สมบัติปิด	$Z_1 + Z_2 \in \mathbf{C}$	$Z_1 Z_2 \in \mathbf{C}$
สมบัติการมีเอกลักษณ์	$Z + 0 = Z = 0 + Z$	$Z \cdot 1 = Z = 1 \cdot Z$
สมบัติการมีตัวผกผัน	$Z + (-Z) = 0 = (-Z) + Z$	$ZZ^{-1} = 1 = Z^{-1}Z$

ถ้าให้ Z, Z_1, Z_2 และ Z_3 เป็นจำนวนเชิงซ้อน

สมบัติ	การบวก	การคูณ
สมบัติการสลับที่	$Z_1 + Z_2 = Z_2 + Z_1$	$Z_1 Z_2 = Z_2 Z_1$
สมบัติการเปลี่ยนหมู่	$(Z_1 + Z_2) + Z_3 = Z_1 + (Z_2 + Z_3)$	$(Z_1 Z_2) Z_3 = Z_1 (Z_2 Z_3)$
สมบัติการแจกแจง	$Z_1(Z_2 + Z_3) = Z_1 Z_2 + Z_1 Z_3$	

ถ้า Z, Z_1, Z_2 และ Z_3 เป็นจำนวนเชิงซ้อน จะได้ว่า

สมบัติ	การบวก	การคูณ
สมบัติปิด	$Z_1 + Z_2 \in \mathbf{C}$	$Z_1 Z_2 \in \mathbf{C}$
สมบัติการมีเอกลักษณ์	$Z + 0 = Z = 0 + Z$	$Z \cdot 1 = Z = 1 \cdot Z$
สมบัติการมีตัวผกผัน	$Z + (-Z) = 0 = (-Z) + Z$	$ZZ^{-1} = 1 = Z^{-1}Z$
สมบัติการสลับที่	$Z_1 + Z_2 = Z_2 + Z_1$	$Z_1 Z_2 = Z_2 Z_1$
สมบัติการเปลี่ยนหมู่	$(Z_1 + Z_2) + Z_3 = Z_1 + (Z_2 + Z_3)$	$(Z_1 Z_2) Z_3 = Z_1 (Z_2 Z_3)$
สมบัติการแจกแจง	$Z_1(Z_2 + Z_3) = Z_1 Z_2 + Z_1 Z_3$	

21. ครูและนักเรียนช่วยกันพิสูจน์สมบัติการบวกและการคูณของจำนวนเชิงซ้อนตามหลักการพิสูจน์ทางคณิตศาสตร์เพื่อยืนยันสมบัติต่างๆ ว่าเป็นจริงทุกกรณี อีกครั้งหนึ่ง

22. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง สมบัติการบวกและการคูณของจำนวนเชิงซ้อนโดยไม่ใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz

สื่อการเรียนรู้

1. เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz
2. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สมบัติการบวกและการคูณของจำนวนเชิงซ้อน
3. แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง สมบัติการบวกและการคูณของจำนวนเชิงซ้อน

การวัดและประเมินผล

1. ประเมินจากการทำใบกิจกรรมที่ 1
2. ประเมินจากการทำแบบฝึกทักษะที่ 1
3. ประเมินจากการตอบคำถามของนักเรียน

ใบกิจกรรมที่ 1		หน้าที่ 1/2
เรื่อง สมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อน		
จุดประสงค์ สามารถบอกสมบัติการบวก การคูณจำนวนเชิงซ้อนได้		
คำชี้แจง ให้นักเรียน ใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz คำนวณค่าต่อไปนี้		
ข้อ	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2
1	$(1 + 2i) + (3 + 4i) =$	$(3 + 4i) + (1 + 2i) =$
2	$(-5i) + (3 + 4i) =$	$(3 + 4i) + (-5i) =$
3	$7 + (3 + 4i) =$	$(3 + 4i) + 7 =$
4	$(-5 - 6i) + (1 + 2i) =$	$(1 + 2i) + (-5 - 6i) =$
5	$(1.5 + 3.4i) + (2.9 - 0.5i) =$	$(2.9 - 0.5i) + (1.5 + 3.4i) =$
<p>จาก ข้อ 1 – 5 กรณีที่ 1 และ กรณีที่ 2 พบว่า ถ้า a, b, c, d เป็นจำนวนจริง และ Z_1, Z_2 เป็นจำนวนเชิงซ้อน จะได้ $(a + bi) + (c + di) = (\dots + \dots i) + (\dots + \dots i)$</p> <p>ดังนั้น $Z_1 + Z_2 = \dots + \dots$</p> <p>เราเรียกสมบัติของจำนวนเชิงซ้อนข้อนี้ว่า .....</p>		
6	$(1 + 2i)(3 + 4i) =$	$(3 + 4i)(1 + 2i) =$
7	$(-5i)(3 + 4i) =$	$(3 + 4i)(-5i) =$
8	$(7)(3 + 4i) =$	$(3 + 4i)(7) =$
9	$(-5 - 6i)(1 + 2i) =$	$(1 + 2i)(-5 - 6i) =$
10	$(1.5 + 3.4i)(2.9 - 0.5i) =$	$(2.9 - 0.5i)(1.5 + 3.4i) =$
<p>จาก ข้อ 6–10 กรณีที่ 1 และ กรณีที่ 2 พบว่า ถ้า a, b, c, d เป็นจำนวนจริง และ Z_1, Z_2 เป็นจำนวนเชิงซ้อน จะได้ $(a + bi)(c + di) = (\dots + \dots i) (\dots + \dots i)$</p> <p>ดังนั้น $Z_1 Z_2 = \dots$</p> <p>เราเรียกสมบัติของจำนวนเชิงซ้อนข้อนี้ว่า .....</p>		
11	$((1 + 2i) + (3 + 4i)) + (-5 - 6i) =$	$(1 + 2i) + ((3 + 4i) + (-5 - 6i)) =$
12	$((1 + 2i) + (-5i)) + (1.5 + 3.4i) =$	$(1 + 2i) + ((-5i) + (1.5 + 3.4i)) =$
13	$((1.5 + 3.4i) + (3 + 4i)) + (2.9 - 0.5i)$ $=$	$(1.5 + 3.4i) + ((3 + 4i) + (2.9 - 0.5i))$ $=$
14	$((5 + 3i) + (3 + 4i)) + (6 - 5i) =$	$(5 + 3i) + ((3 + 4i) + (6 - 5i)) =$
15	$((-4 - 8i) + (1 + 2i)) + (-9 + 3i) =$	$(-4 - 8i) + ((1 + 2i) + (-9 + 3i)) =$
<p>จากข้อ 11–15 กรณีที่ 1 และกรณีที่ 2 พบว่า ถ้า a, b, c, d, e, f เป็นจำนวนจริง และ Z_1, Z_2, Z_3 เป็นจำนวนเชิงซ้อน</p> <p>จะได้ว่า $((a + bi) + (c + di)) + (e + fi) = (\dots + \dots i) + ((\dots + \dots i) + (\dots + \dots i))$</p> <p>ดังนั้น $(Z_1 + Z_2) + Z_3 = \dots$</p> <p>เราเรียกสมบัติของจำนวนเชิงซ้อนข้อนี้ว่า .....</p>		

ใบกิจกรรมที่ 1.1		หน้าที่ 2/2
เรื่อง สมบัติการบวกและการคูณจำนวนเชิงซ้อน		
จุดประสงค์ สามารถบอกสมบัติการบวก การคูณจำนวนเชิงซ้อนได้		
คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์ CASIO รุ่น fx-991EX Classwiz คำนวณค่าต่อไปนี้		
16	$((1 + 2i)(3 + 4i))(-5 - 6i) =$	$(1 + 2i)((3 + 4i)(-5 - 6i)) =$
17	$((1 + 2i)(-5i))(1.5 + 3.4i) =$	$(1 + 2i)((-5i)(1.5 + 3.4i)) =$
18	$((1.5 + 3.4i)(3 + 4i))(2.9 - 0.5i)$ $=$	$(1.5 + 3.4i)((3 + 4i)(2.9 - 0.5i))$ $=$
19	$((5 + 3i)(3 + 4i))(6 - 5i) =$	$(5 + 3i)((3 + 4i)(6 - 5i)) =$
20	$((-4 - 8i)(1 + 2i))(-9 + 3i) =$	$(-4 - 8i)((1 + 2i)(-9 + 3i)) =$
<p>จากข้อ 16-20 กรณีที่ 1 และกรณีที่ 2 พบว่า ถ้า a, b, c, d, e, f เป็นจำนวนจริง และ Z_1, Z_2, Z_3 เป็นจำนวนเชิงซ้อน</p> <p>จะได้ว่า $((a + bi)(c + di))(e + fi) = (... + ... i)((... + ... i)(... + ... i))$</p> <p>ดังนั้น $(Z_1 Z_2) Z_3 = ...$</p> <p>เราเรียกสมบัติของจำนวนเชิงซ้อนข้อนี้ว่า .....</p>		
21	$(1 + 2i)((3 + 4i) + (-5 - 6i)) =$	$(1 + 2i)(3 + 4i) + (1 + 2i)(-5 - 6i) =$
22	$(1 + 2i)((-5i) + (1.5 + 3.4i)) =$	$(1 + 2i)(-5i) + (1 + 2i)(1.5 + 3.4i) =$
23	$(-2 + 5i)((1 - 4i) + (1.5 + 3.4i))$ $=$	$(-2 + 5i)(1 - 4i) + (-2 + 5i)(1.5 + 3.4i)$ $=$
24	$(3 + 6i)((1 - 4i) + (-5 + 3i))$ $=$	$(3 + 6i)(1 - 4i) + (3 + 6i)(-5 + 3i)$ $=$
25	$(1.5 + 3.4i)((3 + 4i) + (2.9 - 0.5i))$ $=$	$(1.5 + 3.4i)(3 + 4i) + (1.5 + 3.4i)(2.9 - 0.5i)$ $=$
<p>จาก ข้อ 21-25 กรณีที่ 1 และกรณีที่ 2 พบว่า ถ้า a, b, c, d, e, f เป็นจำนวนจริง และ Z_1, Z_2, Z_3 เป็นจำนวนเชิงซ้อน จะได้ว่า</p> <p>$(a + bi)((c + di) + (e + fi)) = (... + ... i)(... + ... i) + (... + ... i)(... + ... i)$</p> <p>ดังนั้น $Z_1(Z_2 + Z_3) = ...$</p> <p>เราเรียกสมบัติของจำนวนเชิงซ้อนข้อนี้ว่า .....</p>		

แบบฝึกทักษะที่ 1

เรื่องสมบัติการบวกและการคูณของจำนวนเชิงซ้อน

คำชี้แจง ถ้า Z , Z_1 , Z_2 และ Z_3 เป็นจำนวนเชิงซ้อน ให้นักเรียนบอกสมบัติของจำนวนเชิงซ้อนต่อไปนี้ โดยไม่ใช้เครื่องคำนวณวิทยาศาสตร์

1. $0 + Z = Z$ .....

2. $Z \cdot 1 = Z$ .....

3. $Z_1 Z_2 = Z_2 Z_1$ .....

4. $(Z_1 + Z_2) + Z_3 = Z_1 + (Z_2 + Z_3)$ .....

5. $Z_1 + Z_2 \in \mathbb{C}$ .....

6. $Z_1(Z_2 + Z_3) = Z_1 Z_2 + Z_1 Z_3$ .....

7. $Z_1 + Z_2 = Z_2 + Z_1$ .....

8. $ZZ^{-1} = 1$ .....

9. $Z + (-Z) = 0$ .....

10. $Z_1 Z_2 \in \mathbb{C}$ .....

11. $Z^{-1} Z = 1$ .....

12. $1 \cdot Z = Z$ .....

13. $(-Z) + Z = 0$ .....

14. $Z + 0 = Z$ .....

15. $(Z_1 Z_2) Z_3 = Z_1 (Z_2 Z_3)$ .....